

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΛΙΜΕΝΩΝ
REGULATORY AUTHORITY FOR PORTS

Γρ. Λαμπράκη 150, 18535 Πειραιάς
Τηλ.: 210-4191966 Fax: 210-4191888
e-mail: info@raports.gr

Πειραιάς, 20-01-2025
Αρ. Πρωτ.: 57 /20-01-2025

Προς:

Αξιότιμο Υπουργό Ναυτιλίας και
Νησιωτικής Πολιτικής,
κ. Στυλιανίδη Χρήστο,
Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
ke@yna.gov.gr

Θέμα: «Παραχώρηση σε ιδιώτη του δικαιώματος χρήσης, συντήρησης, λειτουργίας και εκμετάλλευσης του λιμένα Κατάκολου»

Σχετ.: Η υπ' αριθ. πρωτ. Βουλής 2589-10/01/2025 Ερώτηση Βουλευτών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΣΥΡΙΖΑ ΠΣ (με αριθ. πρωτ. ΥΝΑΝΠ Γρ.Κ.Ε. 10/13-01-2025 και ΡΑΛ ΕΙΣ/29/13-01-2025)

Αξιότιμοι κύριοι,

Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων ασκεί κάθε αρμοδιότητα που της έχει αποδοθεί νομοθετικά, σύμφωνα προς τις διατάξεις του άρθρου 112 του ν. 4389/2016 (Α' 94) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και συγκεκριμένα «1. Η Ρ.Α.Λ. έχει την αρμοδιότητα να λαμβάνει μέτρα, ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό, για: α) την εποπτεία και συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία: αα) επί των τελών και χρήσεων λιμενικών υποδομών και υπηρεσιών, ββ) επί της υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας, σε συνεργασία με τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, β) τη διαμεσολάβηση και επίλυση διαφορών ενδιαφερομένων μερών μεταξύ χρηστών και φορέων διαχείρισης, τη διαχείριση παραπόνων και καταγγελιών, και τη λήψη αποφάσεων επί αυτών σε εύλογο χρονικό διάστημα, σε κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, γ) την υποστήριξη προς τις αρμόδιες αρχές για την κατάρτιση προδιαγραφών δημοσίων συμβάσεων, όπως παραχωρήσεις χερσαίας ζώνης και συναφή ζητήματα και των σχετικών ανανεώσεων που προτείνονται από τον φορέα διαχείρισης, την παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων των δημοσίων συμβάσεων, προς εξασφάλιση ιδίως της τήρησης του συμφωνημένου επιπέδου εξυπηρέτησης, με προσδιορισμό των επιπέδων απόδοσης, επενδύσεων, δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και της συμμόρφωσης με τους χρηματοοικονομικούς στόχους, δ) τη συνεργασία με

την Επιτροπή Ανταγωνισμού για την εξασφάλιση της πιστής εφαρμογής της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας στον κλάδο, την αποτροπή κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης, εναρμονισμένων πρακτικών, εξοντωτικής τιμολόγησης και άλλων πρακτικών που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό. Στο πλαίσιο της εν λόγω συνεργασίας, η Ρ.Α.Λ. μπορεί να ζητεί τη γνώμη της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε θέματα ανταγωνισμού ή να παραπέμπει σε αυτήν υποθέσεις, οι οποίες ενδέχεται να εμπίπτουν στις ρυθμίσεις του ν. 3959/2011 (Α` 93) και στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν θίγουν αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού που της απονέμονται από την κείμενη νομοθεσία. 2. Περαιτέρω, η Ρ.Α.Λ. είναι αρμόδια για: α) την επεξεργασία και πρόταση στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής των αναγκαίων νομοθετικών διατάξεων για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, β) τη σύνταξη και υποβολή προς κάθε συναρμόδιο Υπουργείο ή Ανεξάρτητη Αρχή εισηγήσεων για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, ιδίως την υποβολή στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής εισηγήσεων ως προς την απλούστευση, τη διαφάνεια και την, κατά περίπτωση, εναρμόνιση των τελών κοινού ενδιαφέροντος όλων των ελληνικών λιμένων με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, γ) την έκδοση Κανονισμού Ακροάσεων προσώπων και επιχειρήσεων επί θεμάτων αρμοδιότητάς της, δ) την ανταλλαγή πληροφοριών και συνεργασία με τους αντίστοιχους φορείς των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά στις αρμοδιότητές της, ε) τη γνωμοδότηση - κατόπιν σχετικού ερωτήματος του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής - στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής επί ειδικών θεμάτων λιμένων - περιλαμβανομένων και μέτρων για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό του εθνικού λιμενικού συστήματος, στ) την εισήγηση προς τους αρμόδιους Υπουργούς Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής αναφορικά με την άσκηση των συμβατικών δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου που απορρέουν από Συμβάσεις Παραχώρησης στο όνομα και για λογαριασμό του. 3. Κατά την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων της, η Ρ.Α.Λ. δεν έχει το δικαίωμα: i) να ενεργεί αντίθετα με ή ii) να τροποποιεί καθ' οιονδήποτε τρόπο διατάξεις της ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, καθώς και όρους Συμβάσεων Παραχώρησης ή νόμων που τις κυρώνουν.»

Σε συνέχεια του ανωτέρω εγγράφου σχετικά με την Ερώτηση Βουλευτών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΣΥΡΙΖΑ ΠΣ, με το οποίο τίθενται τα κάτωθι ερωτήματα **1.** Για ποιόν λόγο προχωρά το ΤΑΙΠΕΔ σε έναρξη διαδικασίας παραχώρησης του λιμένα Κατάκολου σε ιδιώτη; Οι υψηλές επιδόσεις του λιμένα Κατάκολου στον τομέα της κρουαζιέρας δεν αρκούν για να διαφυλαχθεί ο δημόσιος χαρακτήρας του; **2.** Ποιο το όφελος του δημοσίου συμφέροντος και της τοπικής οικονομίας από μια τέτοια επιλογή; **3.** Η τοπική κοινωνία και ο Δήμος Πύργου κλήθηκαν να συμμετάσχουν σε σχετική διαβούλευση για την έναρξη διαδικασίας παραχώρησης του λιμένα Κατάκολου; Αν όχι, γιατί αυτό δεν έγινε και πότε πρόκειται να συμβεί; **4.** Πως θα αποφευχθούν μονοπωλιακές καταστάσεις στον λιμένα Κατάκολου κατόπιν της παραχώρησης λιμενικών υπηρεσιών του σε ιδιώτη; Υπάρχει κίνδυνος αύξησης των τιμών στις παρεχόμενες λιμενικές υπηρεσίες του; **5.** Θα θιγούν υφιστάμενες θέσεις εργασίας στον λιμένα Κατάκολου και εργασιακά δικαιώματα; Θα θιγεί η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα που εμπλέκεται στη λιμενική δραστηριότητα του λιμένα Κατάκολου; **6.** Γιατί για τον λιμένα Κατάκολου η πρόσκληση του

ΤΑΙΠΕΔ προβλέπει παραχώρηση, ενώ για τους λιμένες της Πάτρας και της Καβάλας, η πρόσκληση προβλέπει υποπαραχώρηση; Δεν υπάρχει η δυνατότητα υποπαραχώρησης και για την περίπτωση του λιμένα Κατάκολου; **7.** Γιατί στην πρόσκληση του ΤΑΙΠΕΔ προβλέπεται ο λιμένας Κατάκολου και τμήμα του λιμένα Πάτρας να ανατεθούν στον ίδιο Προτιμητέο Επενδυτή; Σε τι αποσκοπεί αυτή η επιλογή, από τη στιγμή που τα δύο αυτά λιμάνια δεν έχουν κοινά χαρακτηριστικά γνωρίσματα; **8.** Σε περίπτωση που προχωρήσουν στη συγκεκριμένη επιλογή της παραχώρησης και υπάρξει Παραχωρησιούχος, θα τεθούν ασφαλιστικές δικλείδες δέσμευσής του για την υλοποίηση συγκεκριμένων επενδύσεων στον λιμένα Κατάκολου προς όφελος της τοπικής κοινωνίας και του δημοσίου συμφέροντος; Αν ναι, ποιες είναι αυτές;» επαγόμεθα τα ακόλουθα:

Επί του πρώτου ερωτήματος « **1.** Για ποιόν λόγο προχωρά το ΤΑΙΠΕΔ σε έναρξη διαδικασίας παραχώρησης του λιμένα Κατάκολου σε ιδιώτη; Οι υψηλές επιδόσεις του λιμένα Κατάκολου στον τομέα της κρουαζιέρας δεν αρκούν για να διαφυλαχθεί ο δημόσιος χαρακτήρας του;» επαγόμεθα ότι στο πλαίσιο της διαχείρισης των λιμένων από την Διοίκηση (και εν προκειμένω μετά την παραχώρηση αυτών δια των 218/2012 (Β' 2322) και 237/2013 (Β' 1668) αποφάσεων της διυπουργικής επιτροπής αποκρατικοποιήσεων από το ΤΑΙΠΕΔ) είναι δυνατόν, σύμφωνα με τον βασικό, δημοσίου δικαίου, κανόνα του άρθρου 970 του Α.Κ. (βλ. και τις διατάξεις της ειδικής νομοθεσίας περί λιμένων και τουριστικών) να παραχωρούνται επ' αυτών ιδιαίτερα δικαιώματα προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εφ' όσον με την παραχώρηση των ιδιαίτερων αυτών δικαιωμάτων, - τα οποία έχουν χαρακτήρα δημοσίου και όχι ιδιωτικού δικαίου και αποσκοπούν, κατά κύριο λόγο, στην εξυπηρέτηση της εμπορικής, επιβατικής, ναυτιλιακής, τουριστικής και αλιευτικής κίνησης και γενικότερα των λειτουργικών αναγκών του λιμένα, - εξακολουθεί να εξυπηρετείται ή, τουλάχιστον, δεν αναιρείται η κοινή χρήση (βλ. ΣτΕ Ολομ. 394/1963, 1377/1971, 2799/1972, 61/1974, 1467/1990, 891-895/2008, ΣτΕ 2696/1980, 2188/1982, 4807/1984, 386/1989, 1708/1995)

Επί του δευτέρου ερωτήματος «**2.** Ποιο το όφελος του δημοσίου συμφέροντος και της τοπικής οικονομίας από μια τέτοια επιλογή;», ο λιμένας Κατακόλου και ο τουριστικός λιμένας Κατακόλου επελέγησαν προς αποκρατικοποίηση δυνάμει των 218/2012 (Β' 2322) και 237/2013 (Β' 1668) αποφάσεων της διυπουργικής επιτροπής αποκρατικοποιήσεων με βάση ορισμένα κριτήρια (ύπαρξη και λειτουργία τουριστικού λιμένα ή λιμένα, συμφωνία με τον χωροταξικό σχεδιασμό, εγγύτητα σε αεροδρόμιο, εγγύτητα σε αστικό κέντρο ή τουριστικό προορισμό, χωρητικότητα σε θέσεις ελλιμενισμού, μέγεθος χερσαίας ζώνης) και αποκρατικοποιήθηκαν επειδή μπορούσαν να αποτελέσουν σύστημα λιμένων εντός ζωνών ναυσιπλοΐας, οι οποίες καθορίζονται με τεχνικά και οικονομικά- αναπτυξιακά κριτήρια («πρόγραμμα Νηρηίδες»), αλλά και με βάση το Σχέδιο Εθνικού Συστήματος Λιμένων Αναψυχής (Σ.Ε.ΣΥ.Λ.Α.) όπως είχε κατατεθεί από το τότε Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας και προέβλεπε την εκμετάλλευση όχι μεμονωμένων λιμένων, αλλά, κυρίως, δεσμών λιμένων βάσει κριτηρίων και με σκοπό την τόνωση του τουρισμού εντός ιστιοπλοϊκών ή ναυσιπλοϊκών διαδρομών, διότι έτσι μπορεί να εξασφαλισθεί η αξιοποίηση και οικονομικά μη προσοδοφόρων μονάδων, όπως είναι οι λεγόμενοι λιμένες

δορυφόροι, οι οποίοι θα ήταν καταδικασμένοι σε μαρασμό σε περίπτωση οικονομικής εκμετάλλευσης μόνον των μεγάλων, προδήλως προσοδοφόρων μαρίνων, η συνέργεια σε επίπεδο σχεδιασμού και εφαρμογής, αλλά και οικονομίες κλίμακας (οράτε 1129/2016 ΣτΕ Ολομέλεια βας. σκ. 12). Γνώμονας δηλαδή και σκοπός συνίσταται η εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος δια της ως άνω αποκρατικοποίησης η οποία θα συντελούσε στην μείωση του δημοσίου χρέους αφενός, η δε επιλογή περαιτέρω παραχώρησης χρήσης των ως άνω λιμένων αποσκοπεί και επιπλέον στην αυτοτελή οικονομική και τεχνική ανάπτυξη των λιμένων.

Επί του τρίτου ερωτήματος : «**3. Η τοπική κοινωνία και ο Δήμος Πύργου κλήθηκαν να συμμετάσχουν σε σχετική διαβούλευση για την έναρξη διαδικασίας παραχώρησης του λιμένα Κατάκολου; Αν όχι, γιατί αυτό δεν έγινε και τότε πρόκειται να συμβεί;**» με την μεταβίβαση του δικαιώματος παραχώρησης των δικαιωμάτων στο ΤΑΙΠΕΔ σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, δεν αίρεται ο κοινόχρηστος χαρακτήρας των προς παραχώρηση λιμένων, εφόσον τα μεταβιβαζόμενα δικαιώματα εξακολουθούν να τελούν υπό όλους τους περιορισμούς και τα βάρη που συνεπάγεται η εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας για την κοινοχρησία των λιμένων και των τουριστικών λιμένων, η οποία διασφαλίζεται, μεταξύ άλλων, με την κρατική εποπτεία. Στο πλαίσιο αυτό με την επιχειρούμενη παραχώρηση δικαιωμάτων επί κινητών και ακινήτων στοιχείων που βρίσκονται εντός των ως άνω λιμένα και τουριστικού λιμένα από το ΤΑΙΠΕΔ σε τρίτους μέσω σύμβασης παραχώρησης, η τοπική κοινωνία θα πρέπει να κληθεί σε διαβούλευση για τον καθορισμό όρων που θα διασφαλίζουν ότι δεν θα παρακωλύεται η κοινή χρήση και οι λειτουργικές ανάγκες των λιμένων, άλλως η οποιαδήποτε παραχώρηση θα ήταν δικαστικά ελεγκτέα στο στάδιο εκείνο, δηλαδή της σύναψης σύμβασης παραχώρησης και όχι στο στάδιο της προκήρυξης αυτής (οράτε και 1129/2016 ΣτΕ Ολομέλεια βας. σκ. 17)

Επί του **τέταρτου ερωτήματος** ήτοι: «**4. Πως θα αποφευχθούν μονοπωλιακές καταστάσεις στον λιμένα Κατάκολου κατόπιν της παραχώρησης λιμενικών υπηρεσιών του σε ιδιώτη; Υπάρχει κίνδυνος αύξησης των τιμών στις παρεχόμενες λιμενικές υπηρεσίες του;**» δέον όπως ληφθούν υπόψη τα εξής:

- Σύμφωνα προς τις διατάξεις του άρθρου 112 του ν. 4389/2016 (Α' 94) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει «**1. Η Ρ.Α.Λ. έχει την αρμοδιότητα να λαμβάνει μέτρα, ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό, για: ... δ) τη συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού για την εξασφάλιση της πιστής εφαρμογής της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας στον κλάδο, την αποτροπή κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης, εναρμονισμένων πρακτικών, εξοντωτικής τιμολόγησης και άλλων πρακτικών που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό. Στο πλαίσιο της εν λόγω συνεργασίας, η Ρ.Α.Λ. μπορεί να ζητεί τη γνώμη της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε θέματα ανταγωνισμού ή να παραπέμπει σε αυτήν υποθέσεις, οι οποίες ενδέχεται να εμπίπτουν στις ρυθμίσεις του ν. 3959/2011 (Α' 93) και στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν θίγουν αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού που της απονέμονται από την κείμενη νομοθεσία.**

- Στις ήδη κυρωμένες έως σήμερα Συμβάσεις Παραχώρησης ή Υπο-Παραχώρησης έχει πάντοτε ληφθεί μέριμνα και προβλέψεις ώστε οι φορείς να «υπόκεινται σε έλεγχο σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους περί ανταγωνισμού και τους αντιμονοπωλιακούς νόμους» και να λειτουργούν «επί τη βάσει ανοικτών, διαφανών, ανταγωνιστικών και αμερόληπτων διαδικασιών».

Επί του **έκτου ερωτήματος** ήτοι: «6. Γιατί για τον λιμένα Κατάκολου η πρόσκληση του ΤΑΙΠΕΔ προβλέπει παραχώρηση, ενώ για τους λιμένες της Πάτρας και της Καβάλας, η πρόσκληση προβλέπει υποπαραχώρηση; Δεν υπάρχει η δυνατότητα υποπαραχώρησης και για την περίπτωση του λιμένα Κατάκολου;» δέον όπως ληφθούν υπόψη τα εξής:

- Για τους λιμένες της Πάτρας και της Καβάλας, η πρόσκληση προβλέπει υποπαραχώρηση καθώς αυτοί έχουν ήδη παραχωρηθεί από το Ελληνικό Δημόσιο στους Οργανισμούς Λιμένων Α.Ε. με συμβάσεις παραχώρησης οι οποίες κυρώθηκαν δυνάμει του άρθρου 1 στ. ΣΤ. και Θ. αντιστοίχως του ν. 4597/2019 (Α' 35), όπως έχει τροποποιηθεί με τον ν. 4664/2020 (Α' 32) και ισχύει.

Τα ερωτήματα 5, 7 και 8 όπως έχουν τεθεί εκφεύγουν των αρμοδιοτήτων της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων και δεν δύνανται να απαντηθούν με το παρόν.

Τέλος, γίνεται μνεία ότι Δήμοι, Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία και κάτοικοι περιοχών που έχουν λιμάνια, με προσφυγή τους στο Συμβούλιο της Επικρατείας ζητούσαν να ακυρωθεί η από 13.8.2012 απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων για την μεταφορά στο ΤΑΙΠΕΔ μικρών λιμένων και τουριστικών λιμένων σκαφών αναψυχής της χώρας. Η Ολομέλεια του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου με 28 αποφάσεις της (1129 έως 1156/2016) έκρινε τις εν λόγω μεταβιβάσεις στο ΤΑΙΠΕΔ συνταγματικές και νόμιμες καθώς έγιναν για σκοπούς δημοσίου συμφέροντος.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για οτιδήποτε απαιτηθεί.

Ο Πρόεδρος της
Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων

Απόστολος Γ. Παπαποστόλου